

Az előfizetési ára:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 " 50 "
Negyed évre 1 " 25 "

Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítónak:

sz. évre 4 forint, felévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethető

egyes lapjaitól venni lehet a kiadóhivatalban, TRAUB B. és Társa, VALENTIN Károly, BOHM M., LUZSOVCS L., WEIDINGER N. (Domjan I.) üzletében és a fődohányüzésében.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyitlterben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Kalocsán:

Barek J. és társa Erfurthban, Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignac Frankfurtban, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf Bécs.

Magyarországon:

Eckstein Bernát Goldberger A. V. Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá"-ja Budapestben.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H király-utcaiban levő hirdetések felvételi irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Az 1888. évi pécsi általános ipar- és terménykiállítás.

Az 1842-ben megtartott első hazai ipar-kiállítás óta a különféle kiállítások rendezésében mutatkozott közgazdasági mozgalom elől e város iparosai, kereskedői, termelői sohasem zárkóztak el, sőt mint azt nemcsak a hazában: Kecskeméten, Szegeden, Székesfehérváron és legutóbb Budapestben, hanem újabb időkben a külföldön is rendezett nemzetközi kiállítások is tanúsították, Pécs sz. kir. város iparosai, termelői azokban impozáns részt vettek s minden alkalommal arról tettek tanubizonyosságot, hogy termelésük egy a mezőgazdaság, mint az ipar terén Baranyamegyében és Pécs sz. kir. városában életerős fejlődésnek indult s ma már oly fokon áll, mely az általános haladással lépést tart.

Ujabb idők óta Magyarország majdnem minden nagyobb városában rendezettek általános, vagyis olyan kiállítások, melyeken az illető város, vagy vidék minden termelési ága bemutatott; csak Pécs-Baranya van még hátra e tekintetben.

Az ország egyes vidékeinek emporiumain rendezett kiállításoknak és így egy Pécsen rendezendő általános kiállításnak nemcsak elvitáztatlan létjogosultságuk van, hanem a mai közgazdasági irányzat mellett és viszonyok közt a termelésben való haladáshoz nélkülözhetetlenül szükségesek is. Aztán az ily vidéki kiállításoknak még az a hivatásuk is van, hogy azoknak a sikeresebb megoldhatóság céljából mintegy en detail át kell venni azon feladatokat, melyeket az országos és világkiállítások kintűtek.

Az ilyen vidéki kiállítások köztudomásúlag az illető vidék termelő elemeiben impulzust adnak sok és üdvös gazdasági mozgalomra; az ily kiállítások kihatása folytán az illető vidéken bizvást remélhetők jelentékeny termelési átalakulások, régi hiányok orvoslása, régi és új óhajok teljesítése, a munka iránt való becsülés terjesztése; a termelés és tevékenység tereinek kibővülése; a forgalom nagyobbodása és az idegenek által elfoglalt fogyasztási piacoknak visszahódítása.

Mindezek olyan óhajok, olyan célok, melyeknek teljesítésére, elérésére minden megengedett alkalmas eszközt fel kell használni.

Kell pedig ezt tenni különösen Pécs-Baranyának, mely bőven rendelkezve a termelés nélkülözhetetlenül kellekeivel, de meg kulturális és közgazdasági előhaladottsága és geográfiai fekvésénél fogva is Magyarország közgazdaságának emelésére s a hazai fogyasztási igényeknek a külföldtől való teljesen független kielégítésére irányuló köztörökvényben jelentékeny tényezőnek tekinthető.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara és a baranyamegyei gazdasági egyesület áthatva az imént vázolt körülmények és feladatok fontosságától, Nádosy Kálmán és Záray Károly dr indítványára elhatározták, hogy Pécsen 1888-ban egy általános kiállítás rendezését kezdeményezik, mely kiállításon első sorban Pécs-Baranyának őstermelése, ipara, műkincsei, közoktatási és közművelődési viszonyai lehetőleg kimerítő és hű képen mutatandók be. Továbbá később meghatározandó bizonyos cikkekkal és terményekkel, a mennyiben azt a kiállítással elérni óhajtott cél kívánja, az ország bármely vidékéről, sőt a külföldről is részt vehetnek kiállítók e kiállításon.

De az imént említett kezdeményezők bármily lelkesedéssel viseltetnek is e kiállítás eszméje iránt, még is arról vannak meggyőződve, hogy a kiállítás óhajtott sikerének legfőbb garanciája első sorban attól függ, ha valjon a minden ilyen kiállításnak legjelentősebb tényezői: az iparosok, a termelők ez eszmét a kívánatos ügybizalommal felkarolni és kivételre emelni készek-e? S e készség bőven meg van. A kiállítás megtartása a kiállítási nagybizottság által csak a folyó évi augusztus havi ülésen lesz kimondva

s már is igen sokan tudakozódnak az intézőknél a kiállítás részletei iránt.

Hogy a kiállítás sikerüljön, hogy annak meglegyen óhajtott eredménye és lehető legkedvezőbb erkölcsi és anyagi kihatása, arra nézve a feltételek meg vannak.

Csak jól kell azokat felhasználni.

A budapest-pécsi vasút kiépítése.*

(U.) A „Fünfkirchner Zeitung“ folyó hó 5-iki számában megjelent „Das Pech der Stadt Fünfkirchen“ fejratu vezércikk az abban tárgyalt kérdés fontosságánál fogva nyerte jelentőségét. Az e cikkben foglaltak alig tennék a behatóbb cáfolatot szükségessé, mert figyelmesebb elolvasása bárkit is meggyőzhet arról, hogy részben tévedés, részben bizonyos tervek iránti elfogultság szüleményei a felállított tételek s azok a mai praktikus világlátás mellett hiányában vannak a legfontosabb kelleknek t. i. az alaposagynak.

A cikk egész tartalma kétségtelenül azt árulja el, hogy annak írója Pécs város érdekei megóvásának ürügye alatt a szentlőrinc-bródi vonal tervezetének kivitele által tévesen veszélyeztetettnek hitt állam-pénzügyi érdekek mellett akár kardoskodni látszán, míg tényleg csak is az üszög-szentlászló-szászvári vonal, e felette kétséges jelentőségű új vasút kiépítésének ügyét szandekozva az állami érdekek köpenye alatt előmozdítaná.

Mindenekelőtt tövésnek kell jelezniük a szóban levő cikk alapvető gondolatát. Ez ugyanis nem más, mint az, hogy a mohács-pécsi vasút 1889 évben az állam által át fog vétetni. E téves alapon nyugoszik az arra fektetett többi consequentia is, mely a cikk-író által tervezett vonalfolytatásban (Szent-László-Szászvár) nyir kifejezést. Még pedig téves az alapvető gondolatja a cikknek ezét, mert bár igaz, hogy a mohács-pécsi vasút 1889 ik évben lesz az állam által be v a l t h a t ó, de e beváltás, mely az 1889-iki év április havában volna eszközzendő, szerződésleg ama feltételek van köve, hogy az állam a mintegy 8 millió forintot tevő építési tőkét a „dunahytr"-nak készpénzben kiűzesse. Ennek megtételét, hogy az állam mai finansziális helyzeténél fogva 1889-ik évben ily tetemes tőkét befektetni hajlandó lesz-e, bátran bizhatjuk az olvasó elfogulatlan ítéletére. Meggyőző dőnsük szerint az állam a mai viszonyok között egy oly vasút beaváltására, mely sem az államvasutak jövedelmezőségének emelése, sem más közgazdasági szempontoknál fogva semmi előnyt nem nyújt, ily tetemes tőkét befektetni nem fog.

Tarthatlan lévén ennélfogva a cikk alapvető gondolata, téves és tarthatlan az ez alapon a cikk-író által tervezett vasút-folytatás is, mely abban culimná, hogy annak kiépítése által az államvasutak szakadatlan összeköttetését nyerjenek Eszék és Fiume között.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy az állam csakugyan beváltaná a mohács-pécsi vasutat, még ez esetben is tökéletesen hamis a cikkírónak e körülményhez kötött ama következtetése, hogy az üszög-szentlőrinc-szászvári vonal kiépítése esetén, a Bród-ból jövő és Fiuméra irányuló áruk e vonalnak nyeret kiépítésük meg. Nem helyes e következtetés, mert a bród-sziszeki vonal jövő évben befejezésre kerülő kiépítése által egyrészt; a sziszek-zágrabi vonalra vonatkozólag a déli vasutal már is véglegesen megkötött peage-szerződés által másrészt, a Bródból jövő áruk számára tetemesen rövidebb vonalak nyílnak meg. Az eszék-üszög-szentlászló-szászvár zakányi vonalon a Fiumébe menő áruk 697 kilométert futnak át, addig az előbb említett vonalakon csak 421 kilométer, vagyis 276 kilométerrel kevesebbet, mi az összhosszúság 64 százalékának felel meg. E számadatok egybevetése mellett a laicus is be fogja látni, hogy a cikk-író által ily árukra kiűtásba helyezett tarifális kedvezmények által a magyar államvasutak képtelenek lesznek a 64%-os utthoszkülönbséget elenyésztetni. Képtelenek lesznek még azért is, mert e vonal verseny-képessége az által, hogy építésénél a Mecsek hegység esik útjába s azt ezerre 25%- emelkedéssel kénytelen áthidalni, míg az eszék-sziszeki vonal folytonosan a Száva völgyében halad, — még

* A jelen cikk megkezdjük a budapest-pécsi vasút folytatásának kiépítésének hírlapi megvitatását. E kérdést oly nagy fontosságnak tartjuk, hogy bármely erre vonatkozó közleménynek, felszólalásnak, indítvány-nak szivesen adunk tért lapunk nasábjain. — Ez elv következményeként adtunk helyet a jelen közleménynek, mely minden este be-folyásos, a viszonyokkal ismerős tölből ered, kijelentjük azonban, hogy e cikk tisztán és egyedül egyéni vélemény nyilatvánál-ál tekintendő, mely a miénknek épen nem mondható. A mi álláspontunk, melyet későbbben alaposan kifejtenünk, röviden a következő: Mi a budapest-pécsi vasutnak Pécs megközelítésével Szent-Lőrinc felé vitélet bünnek tartjuk, melynek elkövetésében és megindításában egyaránt kárthatjuk úgy az építő tarsulatot, mint Pécs város intéző férőit és a kormányt. Meggyőződésünk, hogy ez a bün, mely Pécs város ellen szandekozan elkövetett, helyrehozható az által, ha a vasút kiépítése Pécsőtől folytatattik. Minden más esetben Pécs örökre és helyrehozhatatlanul elveszt a világgazdálkodás; kap-hat kisebb nagyobb kedvezményeket, de amit közvetlenül fog, az csak a helyi forgalom lesz. Hogy az esetben, ha a tovább-épít s nem Pécsőtől, hanem Szent-Lőrinc-től kezdve folytatattik — aminek különben nem szabad megtörténnie — a lehető legnagyobb előnyököt óhajtuk Pécs részére, talan felesleges is mondanunk. Egyébiránt e tárgyban még bizonyára hallatjuk szavunkat; most csak ismételnék azt, mit fentebb mondtunk, hogy e kérdésnek minden oldalról való megvitatását elsőrendű közzegyek tartjuk s ezért minden erre vonatkozó hírlapi közleménynek szivesen adunk helyet. A szék.

tetemesebben fogna csökkenni. De eltekintve mind-azoktól, a magyar államvasutakról feltételezni sem lehet, hogy akkor, midőn a bród-sziszek zágráb károlyvárosi fumei vonalat már kiépítette, e vonalnak az eszék villány-üszög-szentlászló-szászvár-zágrabi vonal költségét kiépítése által önmagának verseny-pályát teremtsen.

Ily körülmények között világos, hogy a cikk-író által tervezett üszög-szentlászló-szászvári vonal kiépítés esetén sem Pécs városa, sem e vonal a boszniai fumei forgalomnak csak egy kilóját sem látná, illetőleg szállítását.

Ugyan oly tarthatatlan és hamis, mint az előbbi, a cikk-író által a slavon erdei termények szállítása tekintetében felállított következtetés is, minthogy e termények az előbb előadott okoknál fogva nem a cikk-író által tervezett vonalon fognának szállítottatni, hanem vagy a sokkal rövidebb eszék-sziszeki, vagy a már engedélyezett eszék-nasid batrinjai vonalon, vagy továbbá is fog követetni az e szállítványokra nézve eddig folytatott gyakorlat, hogy azok Barcsig fel-tutajoztatnak és onnan nem Pécs, hanem Barcs elő-nyére fognak Trieszt, vagy Fiuméba szállítottatni.

A mi a tárgyalt cikk végpontjában foglalt, lát-szólag az állam állítólag veszélyeztetett érdekei megóvása szempontjából származik, eredetere nézve azonban már fentebb jellemzett ama megjegyzést illeti, hogy a szentlőrinc-bródi vonal által a magyar állam-vasutaknak verseny-pályát teremtetnek és az e vonal által egyrészt előnyököt előnynek más oldalról ugyan-oly mérvű veszteség felel meg, mely veszteségnek Pécs városára eső hányada nagyobb, mint amaz előny, mely e vonal kiépítése által Pécs városára hárulna, észrevételünk az, hogy cikk-író ez állítása sem az általános nemzetgazdasági, sem Pécs városa külön viszonyainak nem felel meg. Nem pedig azért, mert ha nem is áll az, hogy a szentlőrinc-bródi vonal az államvasutaknak verseny-pályája lenne, mégis való, hogy a vasuti hálózat jelenlegi kiterjedése mellett, minden ujonnan épülő vonal bizonyos tekintetben egy másik már létező vonalnak verseny-pályájává válik. Emze esetleges esekély hátrányt azonban mindenkor feléri azon előny, hogy az új vonal által a forgalomnak addig elzárt vidékek, új termelő és fogyasztási területek tártnak fel. Az állam pénzügyi érdekeinek komoly veszélyeztetéséről ennélfogva szó sem lehet, de kizárja az ily komoly veszélyeztetés lehetőségét ama körülmény is, hogy a magyar államvasutaknak feljegyzése szerint a bród-budapesti vonal ez idő szerinti forgalma évenként alig tesz ki 100,000 mm. szállítványt, a mi mintegy 30,000 frt brutto bevételt representál. A szentlőrinc-bródi vonal kiépítése esetén ezen forgalomnak megosztás alá kerülő része hogy mily esekély, azt bátran bizhatjuk az olvasó ítéletére, ha tekintetbe vétetik, hogy mily eltűnő parányi részt képvisel az elosztásra kerülő összeg szemben a magyar államvasutak 32 milliót tevő évi brutto bevételével.

A magyar államvasutak e esekély szállítási kevesebbtele azonban bőven ellensúlyoztatni fog ama forgalmi növekedéssel, mely a szentlőrinc-bródi vonal által feltart új vidékekről a Budapest-Brucki vonal számára fog megszereztenni.

Az eddig felhozottakkal, úgy véljük, eléggé kimutattuk az említett cikk tarthatatlanságát és az abba felhozott érvek alaptalanságát. Végül még csak általánosságban azt kívánjuk megjegyezni, hogy amár figyelmesen olvastuk el több ízben a kérdéses cikket, még sem voltunk képesek egyetlen egy érvet sem felfedezni, melyet cikk-író a mellett hozhatott volna fel, hogy miért állana érdekében Pécs városának a szentlőrinc-bródi vonal ellen nyilatkozni. E helyett következetesen csak is állam fiskális érdekeit hangsúlyozza, melyek ez esetben legalább alig lehetnek Pécs városának magatartására e kérdés eldöntésénél első sorban mérvadó.

A fentiek előrebocsajtása után tekintünk közelebbről a szentlőrinc-bródi vonalról és annak beavított tulajdonságaira, annak általános közgazdasági fontosságát egyrészt, Pécs városának különleges helyi és legsajátabb érdekei másrészt azon mérvadó tekintet, melyek e vonal megaváltásánál kitűnően szem-ügyre veendők.

Mielőtt azonban e kérdés érdemleges tárgya-lásába bocsajtkoznánk, szükségesnek tartjuk a buda-pest pécsi vasút keletkezésére és céljaira nézve né-mieket felemlíteni.

Már a budapest-pécsi vasút conceptiója alkal-mával az engedélyesek szemei előtt kétségtelenül ama cél lebeghetett, hogy e vonal Budapest és Bosznia között a lehető legrövidebb összeköttetést létesítse és így az ujonnan szerzett Boszniának forgalmát a szorosan vett Magyarország városai és Budapest fő-város kereskedelme s iparának előnyére szerzhesse meg.

E körülmény képezte okát annak is, hogy e vasutnal kiágazó pontnak — Pécs városának méltán vagy méltánytalanul sérelmes és általa fájalt módon — nem Pécs, hanem Szent-Lőrinc választották és pe-dig egyedül és kizárólag azért, mert ha a vonal ki-ágazási pontjának Pécs város választatik, e vonal a nemzetközi forgalomban, a szentlőrinc-pécsi vonalrész kétszeri befutása folytán 38 kilométerrel hosszabbá válik és ezzel együtt versenyképességét teljesen és végképen elvesztette volna.

Hogy a vonal folytatásának eszméje nem egy- időben a budapest-pécsi vasút kiépítésével vitett

keresztül, annak okát részben állampolitikai, részben finansziális tekintetek képezhettek.

Kétségtelen azonban, hogy ugy közgazdasági, mint nemkülönbön hadászati szempontoknál fogva a dalja-bródi vonalon kívül kell hogy létesítessék még egy második, a monarchiát Boszniával közvetlenül összekötő vonal. Ha ennélfogva a Szt.-Lőrinc-bródi vonal Pécs városának téves fel fogásból kiinduló ellen-szegülése folytán nem építhetnek ki, ugy a déli vasút fogja már régóta tervezett ama szandekát, hogy a Barcson végződő vonalát Szlavónián keresztül a boszniai vasutakkal hozza összeköttetésbe, keresztulvinni. A déli vasút eme szandéka létesítésének első és határozott lépésül e vonal barcs-pakráci vonal kiépítését jelezniük E vonal kiépítése által Pak-rác végállomása alig 15 kilométernyire jutott a bosz-niai vasutakról és annak Gradiskáig való folytatása által az összeköttetést a boszniai vasutakkal könnyen létesítheti. Ezen felül a déli vasút a szlatinai szárny-vonalnak Nasicon keresztül Eszékig való kiépítése által a második közvetlen összeköttetést fogja a bosz-niai vasutakkal létesíteni és ez által Eszékét, nem-különbön annak háttérét is a szlatinai szárnyvonal segítségével hatáskörébe vonni.

Ki egy pillantást vett a térképre, kell, hogy meggyőződjék, miszerint a déli vasút e kettős szán-dékának megvalósítása esetén egyrészt a boszniai for-galmat teljesen Bécsnek és Triesztnak, — másrészt Eszék és háttérének forgalmát természetes érdekei megóvása céljából szintén Bécs és Trieszt felé fogja terelni. Alig kell bővebben magyaráztnok, hogy el-tekintve attól, miszerint ezen terv létesülése folytán Magyarország közgazdaságilag rendkívül sokat veszít-tenne, mert kétségtelen, hogy ez esetben Budapest, Pécs és Fiume soha többé nem közvetíthetné a boszniai forgalmat, hanem az osztrák-magyar mo-narchia ezen új és még ki nem aknázott tartomány-a kereskedelmének közvetítésében vagy kizárólagos, de mindenesetre vezérszerep Bécs, Barcs és Triesztnak jutna.

Attérve immár a szentlőrinc-bródi vonal szűkebb ismertetésére — e vonalnak jelentőségét hármas szempontból kell bírálóunk, még pedig hadászati, általános közgazdasági és állami fontossága, végül hármaször Pécs városa érdekeit érintő jelentőségé-ben. Jelen sorok keretét messze túlhaladná e vonal-nak hadászati, a közgazdasági életre és annak speci-álisan a magyar állam közgazdasági viszonyaira való rendkívüli fontosságának behatóbb ismertetése. E he-lyütt röviden csak annak kiemelésére szorítokunk, hogy esetleges háború esetén, a hadfelvonás alkalmával szállítandó nagyobb tömegű katonaság, hadi és élelmi szerek az ez időszertén fennálló egyetlen dalja-bródi összeköttetés útján kellő gyorsasággal rendelkezésük helyére nem továbbíthatók. A dalja-bródi vonal teljesítési képessége, különösen tél ide-jén a Dunán át, állandó hid hiányában a trajekt használhatóságától van feltételezve. A hadügyi kor-mányszat ennélfogva előbb-utóbb vagy a pakráci vasút kiépítését, vagy egy új vasút építését fogja forciozni. A szentlőrinc-bródi vonalnak azon előnyön feül, hogy a legrövidebb utat létesíti, a meg harcászati szempont-ból azon előnye is van, hogy egyrészt a Boszna völgygel szemben, másrészt a bródi végvár védelmi körében szakad a magyar államvasutak bródi vonalába.

De e vonal által az okkupált tartományok leg-közvetlenebb forgalmi kapcsolatba is hozhattnak Magyarországgal, ez által pedig ugy a magyar ke-reskedelem, mint a magyar ugy és kis ipar termé-keinek állandó és biztos fogyasztási területek nyit-tattnak meg. De a nemzetközi forgalomban is ren-dkívüli fontossággal bírna az új vonal, minthogy ál-tala az okkupált tartományokból a Nyugat Európa felé irányuló nyersáru kivétel közvetítésében a ma-gyar városoknak, főleg Budapestnek vezérszerep jutna. Ezen felül a szentlőrinc bródi vonal által az aldunai forgalom a magyar állam befolyása alatt álló vasutak közvetítése mellett irányíthattnak a Szt.-Lőrinc-Dombóvár Zakány vonalon át Fiume hazai kikötőnkbe, mi Magyarország kereskedelmi felvirá-g-zására szintén rendkívüli befolyással bírna.

De emeli e vonal rendkívüli fontosságát a kö-vetkezményekben beszámíthatlan jelentőségű ama kö-rülmény is, hogy e vonal által Magyarország egy-második adriai kikötővel fog a legrövidebb uton köz-vetlen összeköttetésbe jóni. Az okkupált tartomá-nyokban a vasút Szerajevió van kiépítve, minthogy másfelől Metkovits adriai kikötő Szerajevó-Bród-Szt.-Lőrincen át, a mint már említettük, a lehető legrövidebb vonalon kötöttek össze Magyarországgal. Felesleges e helyütt bővebben fejtegetnünk azon mérhetlen előnyt és hasznót, melyet egy második adriai kikötőnek Magyarországgal való ily közvetlen összeköttetésre terményeinek kivitelére s ezzel ke-reskedelmi felvirágzására gyakorolna. — E rendkívüli előnyt teljesen elmarad, ha a szentlőrinc-bródi vonal helyett annak ellenábasza, a barcs-pakráci vonalnak kiépítése által a déli vasutnak sikerül a Metkovics kikötő felé irányuló és onnan Nyugat-Európa felé menő forgalmat Bécs felé terelni. Ez esetben Ma-gyarország és annak közvetítő kereskedelme, a világ-forgalom e részében absolute semmi szerepet játsza-ni nem fog, sőt az okkupált tartományokat a magyar ipar terményei kizárásával az osztrák ipar terményeivel fogják az örökös tartományok elárásztni. (Vége köv.)

Hirek.

Változások a honvéd törzstiszti karban. Pákosy Paxy Károly vezérőrnagy, a 82-ik (pécsi) honvéderő gyalog-dandár parancsnoka a kassai III. honvéderő kerület parancsnokságának helyettesítésével bizott meg. — Hollán Ernő altábornagy, a székesfehérvári V. honvéderő kerület parancsnokának helyettesül koronári Jelentsik Vince vezérőrnagy, a 79-ik h. gy. d. parancsnoka nevezett ki, kinek helyét s egyúttal az általa eddig betöltött m. kir. honvédfőtörvényszék elnöki tisztét, mely alól ő felsége által felmentett, gyulafelelvai Bulyovszky Károly vezérőrnagy, a 74-ik h. gy. d. v. parancsnoka foglalja el. Paxy Károly kerületi parancsnok helyére Pauert István ezredes, a 23-ik gy. feldandár parancsnoka, Bulyovszky Károly vezérőrnagy helyére, a 74-ik h. gy. d. parancsnokságára pedig csabai Horváth Béla ezredes, a 19-ik h. gy. feldandár parancsnoka nevezett ki, mindketten ideiglenesen. A 19-ik gy. feldandárnak Horváth Béla ezredes előléptetésével megüresedett parancsnoki állása harasztói Bernolák Károly ezredessel tölthető be, ki eddig a Ludovika-akadémia alhagazgatója volt, mely állásától azonban e kinevezésével felmentett.

Fürdőidény. Mult számunk ily című újdonságának folytatásául, melyben városunk notalitásainak néhányának fürdőzéséről tettünk említést, közöljük a tudomásunkra jött következő adatokat: Dobszay Antal dr. kanonok Herkulesfürdőben, Blum Gyula államépítészeti főnök 4 heti szabadságot kapván, 15-én Karlsbadba utazott, ugyanitt van Toszt Gyuláné és a megyés püspökkel oldalkanonokai: Walter Antal, továbbá Hoffer Károly, Kovács Mihály, Erreth Antal és fia János; Hiuka László Weldenben van, honnan később Rohrsra megy, hol Bolgár Kálmán is üdül; Koharits Károly, Károly Ignác, Pap József, Czirják Ignác Harkányban vannak, Német Lipót Balatonfüredre ment, Hetessy Viktor Karlsbadba; Thaler Gusztávné, özvegy Hantosyné Lipikben töltnek pár hetet, özv. Pintér Gusztávné pedig Hallban Kaszinó-estély.

A szerdai (6 ik) kaszinó-estélyi igen szép számú közönséget vonzott, a nagy meleg azonban igen lankasztól hatott a tánc kedvre, amit a kórtáncokra vonatkozólag érteni és menteni is tudunk, de azt már igazán nem helyesbéljük, hogy még a négyesekre is úgy kell fogdosni a fiatal embereket, kiktől még szép, ha az ivászatok mellett s nem a szaloban, a hölgyek számára készített pamlatot elfoglalva hüselnek. Fel kell szólnunk azon újabb időben lábra kapott rozsz szokás ellen is, hogy a négyes 6-ik figurájában számos ur avval tölti kedvét, hogy nem táncos létré beál a sorba és zavart csinál. Olesó dicőség és mulatság ez, az igaz, de hogy nem a legidősebb, az is igaz. Nem hagyhatjuk megvárva nélkül a vendéglő azon jellemzőtlen eljárását, hogy a sört, melyet kimért, illetőleg csak ki a k a r t mérni, nem hűtötte be. Valóban ideje volna már, hogy a kaszinó egyszer jóvala vendéglőről gondoskodnék. A fiatal urak aztán, igen szomjasak lévén, elmentek volna máshova inni, de sehol sem kaptak. Nem tudták, hogy Pécssett ma napság éjjel után nem lehet mulatni; sőt ismerünk olyan vendéglőst is, ki megette, hogy midőn vendéglőjében 14—15 előkelő fiatal ember a legjobb hangulatban mulatott, először lecsavartatta a tereben a gázt, másodsor nem engedett több bort kimérni. Aztán még is panaszkodnak, hogy az ily szíves vendéglősházigazgatókat nem látogatják.

Prímiciák. Hradek Károly felszentelt pap 3-ikán tartotta Szezsárdon a belvárosi templomban első miséjét. Maunductora Hanny Gábor apát-plébános, alkalmi szónok pedig Mikó György plébános volt. — Ugyanezen napon misézett először Német-Ürögön Máté József, kinek maunductora Kobor Jakab plébános volt; az alkalmi beszédet Kézváry József dr. mondotta. — Dombóváron Fekete Agoston mult vasárnap tartotta primiciáját.

Katonai gyakorlatok. Városunk környéke nem sokára táborra alakul. A közös hadsereg ösi hadgyakorlata augusztus 13-ikától szeptember 31-ikéig tart a sátrortáborban, hol hely lesz elég, mert csak a 2 helybeli honvédszázalaj lesz benne elhelyezve. Részt vesz e hadgyakorlaton (dandár-összpontositás) Zomborból s Kaposból 2 zászlóalj, ezenkívül 2 lovas század s 2 lovagló őtég; a lovasság csak 20-ig lesz a táborban, amikor kimegy a falvakra. — Szeptember hó 9-én pedig a honvédség gyakorlatai kezdődnek (a 82-ik és 84-ik gyalogdandárral) és tartanak szept. 27-ikéig a sátrortáborban. — E hírrel kapcsolatban lehetetlen elhallgatnunk egy megjegyzést s ez, hogy újabban ismét egész bátran emelkednek hangok, melyek a sátrortábor építése ellen irányozták, úgy tüntetve fel azt, mint amiből a városnak mi haszna sincs. Ezeket a nagyszájú hősöket az egész világ — legalább annak értelmes része — kineveti ugyan s mi nem is az ő megcáfolásukat célozzuk, csak azt akarjuk megemlíteni, hogy biztos értesülésünk szerint felsőbb katonai körökben éppen nem a legnagyobb lelkesedéssel viseltnek a pécsi sátrortábor iránt, minthogy az itteni összpontositás minden alkalommal 15,000 frtal többé kerül, mint ha a sátrortábor Nagykanizsán volna; 15,000 frt pedig évenként kidobva szép pénz, legkevesebb 300,000 frt tőkének felel meg, mint bizony érdemes volna megmenteni s így még elérhetjük, hogy egyszer csak elvisszik innen a sátrortábor. Az volna ám csak a nagy öröm valakikre nézve, talán még nagyobb, mint ha a megyei közigazgatási bizottság úgy ítélte volna, hogy a székes-egyházi bányák községyi adója nem Pécssett, hanem Szabolcsra fizetendő, a szegény Szabolcsra, melynek minden jogos jövedelmét „bezebehl” a telhetetlen Pécs városa.

A phylloxera újabb — szombaton és vasárnap 4 helyen konstataltatott és pedig Lukrits István törv. bír. Scholtz Antal borkereskedő, Sillay József vendéglős és Kötzer Mihály magánzó szőlőjében, melyek mind a Szko hegyen, vagy közvetlen közelében fekszenek. Érdekes, hogy Scholtz ur szőlőjében a phylloxera a legelsőbb töveken, melyek 100 évnél is idősebbek, találtatott, nem pedig, mint várni lehetett, az új töveken, mi szintén azt mutatja, hogy a phylloxera városunkba behurcoltatott. Szomorú esemény, melynek következményei ma még meg nem állapíthatók. Csak egy bizonyos, hogy polgárságunknak immár meg kell alkudniuk azon kényszerűséggel, hogy a phylloxera-val megélni iparkodjanak, mert megszabadulni e véstől a dolgok jelen állása szerint alig lehet többé. De a védekezés nagy költségekkel jár, mit sokan nem bírnak, még többen nem akarnak teljesíteni s csakugyan kérdés, hogy érdemes-e? Az a kérdés bizony, hogy a szigorú óvintézkedések

nem tétetnek, rövid idő alatt az összes pécsi szőlőterületek el lesznek leve s az lesz ám „a legkomiszabb mamelek-flegma”, melylyel e hajdan virágzó terület sárgulását nézni fogjuk és pedig azért, mert okosabban nem fogunk már a k k o r tehetni.

A pécsi ügyvédi kamarából. Dr. Feszty György pécsi ügyvéd a m. kir. Curianék ítéletével az ügyvédi gyakorlattól 6 óra felfüggesztett. — Cholnoky Imre dunaföldvári ügyvéd lakását Budapestre tette át. — Hoffmann János dr. paksi ügyvéd a kamara lajstromába folytatásosan felvétezt. — Papp József dr. dunaföldvári és Feszty György dr. pécsi ügyvédek pedig abból saját kérelmükre kitöröltettek, az első Ragályi Lajos dr. a második Kereky Mihály dr. a bizván felei ügyeinek lebonyolítását.

Családi öröm érte Borovits Károly pénzügyi tanácsos és Hanny Erle alügyész házát, mindkettőjüket egy-egy egészséges leány gyermekkel ajándékozta meg a golya, melyről oly szépen éneklék a „Cigánybáró”-ban: „egy hű párt a golyamadar mindig fel talál, szerelmet, szerelmet jutalmaz madár.” Ujlelkők a kis jövevényekben szülők örömeiket.

A régi sőházat a pénzügyigazgatási épület udvarán, mely már roskadozó állapotban volt s dohány lésszerű használta tott, elbontották, hogy helyébe egy modern berendezésű dohány raktár építsenek. A munkálatokat Körösztös építész vezeti.

Városi iskola-ügy. A tanfelügyelő félévi jelentése nyomán megemlíttük, hogy a félévben egy kisdedóvó iskola állítottatott fel — magán vállalkozó által — a szigeti külvárosban, eddig kevés eredményel és hogy az alsó-foku kereskedelmi iskola szerveztetett a reáliskolai iparos-tanonc-iskolával szép eredménnyel. A belvárosban oly szép eredménnyel kecsgettő házi ipar tanítása megszűnt. Az oktatás és nevelés eredménye — a megéjtett vizsgálatok tanúságai szerint — a törvényes várakozásoknak mindenben megfelelt. Különösen kiemelni a tanfelügyelő a női kézmunka és a rajz tanítás terén elért eredményt és az iparos-tanuló kiállítását; dicsejtettel említi meg a Zsolnay féle gyári iparos tanonc-iskola vizsgálatát is, mely alkalommal Zsolnay Vilmos gyártulajdonos a legszorgalmasabb tanuló között 5 drb aranyat, 5 drb 2 frst és 5 drb ezüst frst osztott ki. A tankötelesek száma volt 5081, közülük 2915 fiú, 2166 leány; mindennap iskolába járt 3722, (2001 fiú és 1721 leány), ismétlő volt 1359, (914 fiú s 445 leány). Az iskolák száma 22; a tanítók száma 99; rendes 62, segédtanító 37; képesített 90, nem képesített 9; faiskola nincs 7, iskolakert nincs 13, könyvtár nincs 6 iskolában.

Régészet. A Bölcsházról Kömlőre vezető út mentén Nagy László pusztaasztandári nagybirtokos s Szellé Zsigmond dunaföldvári járásbíró avar temetőre bukkantak, benne a legbecesebb leletekkel. Úgy látszik, hogy Tolnamegye a sokféle szerencsés feltáráskor folytán a legnevezetesebb és legérdekesebb régészeti területté válik, mely mellett Pécs és Baranya egészen háttérbe szorul. Hát oly csekély dolog az, ha egy nagy város és megye neve az egyes helyek szerencsés leletei folytán a művelt világ régészeti körében ismertté válik? Bizonyára nem. De nélkül mindenkinél kisebb gondja is nagyobb enné; legalább így kell itélünk, mert évek óta következetesen megújított felszólalásaink dacára sem történt e téren semmi. Valóban igaz lenne, hogy mi pécsiek és baranyaiak csak kritizálni és irigykedni tudunk? Arnyi intelligencia — és semmi buzgalom! Oly sok emléke a multnak — és semmi kiaknázás! Hány jeles pap, hány jóra való tanító — és semmi mozgalom! Vajon meddig tart még ez épen nem dicsejtőségi állapot? Minden erőnkkel megváltoztatására kell törekednünk s ezért első sorban a papnevelő és tanítóképző intézetek és a középiskolák vezetőihez fordulunk: élesszék fel növendékeikben a régészet iránt való érdeklődést és ügybuzogságot. E téren működve magunknak is, hazánkban is elismerést és hírnevet szereshetünk s mindkettő megérdemli, hogy elnyerjék azt, hogy a közönséget fejtünk ki. Alakítsuk meg már egyszer a baranyamegyei (vagy pécsi) régészeti és történelmi társulatot!

Jegyző-választás. Somogy-Apátiban jegyzővé több pályázó közül egyhangulag Tompa Lajos volt vasvári segédjegyző választott meg, ki hosszabb idő óta lapunk munkatársai közé tartozik.

Az iskolaépítés terén — úgy látszik — mégis van megyénkben némi élet, ha mindjárt azt épséggel sem lehet azért soknak mondani. Legutóbb Lancsuk községe határozta el magát arra, hogy új iskolát építtet s ahhoz már a legközelebbi napokban hozzáfogtak kezdeni. Jellemző, hogy a terv megállapítása dolgában Pécssett járt b r ő és esküdött mennyire huzództak a tervezett épület megnyújtásáról s midőn e huzódzás okát kérdeztük, azt felelték, hogy akkor a nagy épületben télen megfagynak a gyermekek. „Hogyan, hát nem fűtenek?” — De igen, volt a válasz, mi adunk bőven fűt, hanem a tanító nem fűtet. — Ajánljuk e jeles Pestaióty-utódot, ki hideg tanteremben akar figyelmet és fegyelmet lelétesíteni, a felekezeti iskolaszék és annak elnökének bathatos figyelmébe. — Szederkényen már javában foly az új iskola kiépítése, illetőleg csak folyt, mert az atyafiak a munka közben az építésre vonatkozólag ellentétbe jöttek egymással s ezért most az építés szünetel. — Kéménden már kész az új iskola épülete. — Iskolák építéséről lévén szó, nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a pécsi belvárosi népiskola új épülete nagymérvű renoválás alá vétetett, a mennyiben az első emeleti tanterem tetőzete kettős vasgerendákkal erősített meg. Bizony szomorú dolog, hogy a kérdéses épület oly silányul emeltetett. A legnagyobb megerőteltésünkre kerül, hogy méltó felhaborodásunkat, mely e renoválás láttára fogott el bennünket, elnyomjuk; elnyomjuk pedig egyes-egyedül azért, mert a dolgon semmiféle rekriminációval nem segíthetünk többé; ez az iskola egy teljesen elhibázott épület, mely nem hoz dicsejtést sem a tervezőjére, sem az építőjére, sem az építtetőjére. Vajon tanulunk-e a példából? kívánatos.

Tűz támadt szombaton reggel Thaler Gusztáv állatorvos házában, lakója: Schmullers György kamarájában, gondatlanság következtében. A tüzoltóság azonban ott termett s igazán nagy buzgalommal és szerencsével teljesítette kötelességét, úgy, hogy a tűz csakhamar lokalizáltatott és nagyobb kár nélkül elfojtatott. A szomszédos Krautzak-féle gyár nagy veszélyben forgott, de szintén megmentetett. A leégett rész bizossítra volt. A derekasan működött tüzoltóság között Thaler ur 20 frtot osztott ki, Krautzak ur pedig bőven megvendégelte őket. Meg is érdemelték.

A lökviteli tilalom, melynek nyomását gazdáink és lötnyészteink annyira érezték, a f. hó 20-ika óta

megszüntettetett s ez idő óta minden fajú lovak kivételök Ausztriában Passau, Scimbach, Braunau, Salzburg, Kufstein, Bregens (Lindau) Sz.-Margarethen, Ala, Pontafel, Kormons, Brazzano, Bisco, Strassoldo, Trieszt, Spalato, Bodenbach, Teschen, Liebau, Oderberg, Osvecim, Scakowa, Podvolocyska és Iszkyan, Magyarország pedig Fiume, Zimony, Orsova és Brassó határállomásokon. Verseny és telivér lovak, ha bécsi, budapesti vagy soproni jockey-klub által ilyeuekül igazoltatnak, mindenütt kivethetők, ép úgy az ipari és gazdasági célra és utazási forgalomra szánt lovak, valamint legeteltés céljából is, azonban csak meghatározott időben való visszahozatal feltétele mellett.

A honvédség köréből. Kopáchy József hadnagy a 19-ik feldandártól a 20-ik id. 2-ik, Kerti Gyula főhadnagy a 20-ik id. 1-ik 19-ik id. 2/67-ik és Károly Ferencz hadnagy kezelő tiszt a 19-ik id. 2/67-ik zászlóaljától ugyanezen id. 7/70-ik zászlóaljához (Kaposvárra) helyeztetett át.

Uj egyletek. A vasilói iparos olvasó körnek és a baranya-bámi férfiak alapszabályai a jóváhagyó miniszteri záradékkal elláttattak.

Népéneksek. Boldog Pécs, mennyei élvezet várakozik reád. Egy jeles hadvezér család közé, készen arra, hogy jámbor lakóidat a legújabb és legerkölcsösebb koupiékkal megismertesse, közöttük bizonyára néhány magyarral is, melyek arcpitörtélete a „Cicsóné” és „Három a pille feje” kezdetű dalokéval bátran, sőt szemtellenül veteszkik. Stucklick Károly az érdemes férfiú, kinek vezetése alatt a művészcsoport a hatóság különös kegyelméből jászanti fog. Az énekesek köreiben már nem is ismeretlenek nálunk, voltak már egy ízben a tavasszal városunkban, a mikor a különféle vendéglőkben játszottak. Ez alkalommal, szombaton és vasárnap este Neusziedler sörcsarnokában tartanak előadást.

Iskolatagotatás a tanfelügyelőség által megyénk területén az elmúlt félévben 102 községben történt. A tanfelügyelő — jelentése szerint — legjobb iskolákat talált Német-Bolyban, Sombereken, Laucsukon; legrosszabbak — az egy ráctöltési kivételével — a görög k. iskolák. Tanfelügyelői hivatalunk nagy hátrányára van azon körülmény, hogy nem levén elátva — a megye nagy terjedelméhez mérten — elegendő munkabérel és tul levén halmozva iródi töendőkkel, ezek miatt az iskola-vizsgálások terén nem fejthető ki a kellő tevékenység, mi hogy tanügyünknek csak kárára lehet, baláthatná már egyszer valahára a közoktatásügyi miniszter. E hírrel kapcsolatban megemlíttük, hogy a szabolesi bányá területén és a Lippe-berczeg uradalma közepő Rác-Boly területén egy-egy iskola volna felállítandó, de Szabolcsra a bánya bérllők és R.-Bolyban a h-erog mit sem akarnak e téren áldozni, sőt ez utóbbi méltóságával meggyeztetetnek tartja, hogy eselődő gyermekeket a szomszéd Bemeend községbe küldjék, nagy tömegükkel ott is zavart okozva. A herczeg, de még a szabolesiak is tanulhatnak Engel Adolf példájából, kinek Jánosiban első tette volt, hogy iskolát építtet. Úgy látszik: az iskola-építő uraságok faja köztök félében van Baranyamegyében.

Dicséretes elhatározás. Az eladás végett lapunkban is hirdetve volt Vasváry-féle vaskereskedés, mint bizonyossággal irhatjuk, nem eladó többé, mint-hogy a jelenlegi tulajdonos elhatározta, hogy a jobirú üzletet, melyet 1812-ben, tehát 76 év előtt őse alapított, tovább is fenntartja s idővel fűnek átadja, ki jelenleg főreáliskolákban szép sikerrel folytatja tanulmányait és a kereskedő pályára készül. Ez elhatározás következtében Vasváry ur unjonnan szervezi nagy üzletét s azt a mai — kornak megfelelő — versenyképessé teszi, a mibez úgy az anyagi erővel, mint a kereskedői jártassággal bőségesen rendelkezik. Örömmel vesztük tudomást e tényről és pedig azért, mert tudjuk, hogy a magyarországi kereskedelem és ipar kifejlesztésének legnagyobb gátója azon körülmény, hogy az iparosok és kereskedők, ha kissé üzletükben megvagyonsodtak, fiaikat más pályára nevelik, mit ha nem tenének, ha fiaikat saját pályájuk folytatására szonnanak, ezeknek minden küzdelem nélkül biztos existenciát nyujtanának s a hazai ipart és kereskedelmet a folyton fokozódó fejlődés terére emelnék — Vasváry ur belátta ez elv helyességét, sőt követésének szükségességét; okosan és hazafiasan cselekedett.

Bucsuzó alispán. Perczel Dezső Tolnamegye alispánja Bonyhárd országgy. képviselőjévé választatván, mult csütörtökön bucsuzott el a megyei jegyző kartól. Az ünnepélyesség a megyeház nagy termében folyt le s azon a vidékről is sokan vettek részt.

A közegészségügy állapota városunkban június havában kedvező volt, amennyiben egy a megbetegedések, mint a halalozások száma csökkent az előző hónapokhoz képest. Az összes kórházakban apollatott 330 beteg, (májusban 396), kik közül meghalt 14, közülük 13 idegen. Elve született 73 gyermek, meghalt 64 egyén és így — az idegen elhaltak leszámlálásával — a születések a halalozásokat 22 vel mulják felül; az újszülöttek között 9 törvénytelen. Hazaságra lépett 22 pár.

Vége a pünkösdi kiralyságnak. „Addig jár a kóró a kútra, míg eltörik,” mondja a példabeszéd. De nem hitte ezt Soós István uram, ki nem más, mint Pécs sz. kir. városának éveken át volt kútmestere. Ez érdemes férfiú azon jámbor hiszemben volt, hogy a pécsi kútmesterség csak épen arra való, hogy abban egy szerény vagyonka gyűjtsék és mi türesztadás, Soós István uram hozzá is látott ehhez, mondván: add, Uram Isten, de mindjárt. Célja kivitelében nagy mértékben segélyére volt azon körülmény, hogy a derék férfiú említett gyöngéjét Pécs sz. kir. város birtokélmű és a viszonyokkal bölcsen megalkudni tudó népe hamarosan kúsmerte s megalkudván a szerény kútmesterrel is, vigan pocskolt a dusan eresztett vízben, míg azok, kik megalkudni nem akartának, vagy elfelejtették, mehetnének vizért a szomszékba. De vegre is: van határ mindenben; egy munkatárs, ki az osztózában megrovíttatott, feljelentést tett Soós uram ellen s ő kilepett a kútmesterségből, melyben különben eléggé szerzett későbbi napjaira. Utóda Kleber János ácsmester lett, ki bizonyára nem fog elődje nyomdokain járni, de akinek működését — reméljük és elvárjuk — a hatóság és különösen a városi mérnöki hivatal szigorúan ellenőrizni fogja, mert utóljára is a városi kútmesteri hivatal bizonyára nem azért szerveztetett, hogy annak betöltője évenként 2—3000 frtot zsebeljen be a polgároktól, illetéktelen javadalmasok révén.

Izonyú halál. Egy kis gyermeket, a 6 éves Balázs Mihályt temettek vasárnap a kórházból. Veszett kutya harapta meg ezelőtt 9 héttel az utcán. A sebet kiégették ugyan, de már akkor a vér inficiáltatott s a viszony szombaton teljes mértékben kitört a szerencsétlen gyermekben, még az nap halálát is okozta. Vajon e szomorú eset nem elég-e arra, hogy a hatóságot a kutya-ügy megoldásának siettetésére ösztönözze. Beismerjük, hogy e kérdés sikeres megoldása nagy nebeségekkel jár, de másrészt kövételünk kell, hogy a társadalom az oly szomorú eseménynek ismétlődésétől, minő a kis Balázs fiu esete, lehetőleg megkíméltessek. Igen célra vezető eljárásnak tartanók — a kutyák lehető pusztításán kívül, mi különben folyamatosan van — ha a vámszedők fegyverrel látatnának el s utasítatnának, hogy a kóbor kutyákat, melyek a vámház körül lépnek a város területére, löljék le. Meg vagyunk győződve, hogy ily módon számos kóbor, vagy épen veszett, de mindenesetre gyanus kutya elpusztítható, nék, a mi igazán nagy jótétemény lenne.

Kenyer-harc. A Welfek és Weiblingok, vagy mit is mondanak: egynemely újságok praenumeráns-fogdosó küzdelme „kis Miska” azon vetekedéshez képest, mely Szezsárdon a takarékpénztár és a hitelbank közt megindult. Az élet-halálharcra a megyei bizottság azon határozata adott okot, hogy a megyei alapok, melyek eddig kizárólag a takarékpénztárnál helyeztetek el, ezután a megnevezett intézet és a hitelbank közt meg fognak osztatni. E határozat már végre is hajtattott, 88,000 frt felmondván a takarékpénztárnál és a hitelbanknál helyeztetve el. Bizony, aligha lesz jó eredménye e megosztásnak. „Nem felejtő róka farka vágatását” mondja a példabeszéd s igazra van. A kenyérgyűgyes sok igaztalan, hitvány cselekedetre ráveszi az embereket. Nem jó ez ördögi érzést felkelteni, hát még annak tápot adni!

A szigetvári önkentes tüzoltó testület vasárnap, e hó 10-én a basali erdőben jöteknöcölő juhilist rendezett Kár, hogy dacára a kedvező időjárásnak a közönség oly csekély számmal jelent meg, hogy a bevételeiből a kiadásokat fedezni alig volt lehetősé. A mulatság különben jól sikerült és reggeli 1/2 óráig tartott.

Szezsárdi reform egyházmegyei gondnokká, mely állás Vizsolyi Gusztáv lemondása következtében megüresült, a szezsárdi egyháztanácsnak június 26-án tartott gyűlésén egyhangulag Szilassy Aladar, Vizsolyi Gusztáv veje választott meg.

Beszűntetett bünvádi eljárás. Annak idején említett tettünk arról, hogy Lovasi Ferenc és társai decsi lakosok az ottani tano, illetve katolikus hitellekezeti gondnok, mint hatóság elleni erőszak és igaztás vádja miatt vizsgálat alá helyeztetek. A szezsárdi kir. törvényszék 2,995 büntető számú határozatával vádlottak irányában a folyamatra tett bünvádi eljárást a kir. ügyesség indítványának elfogadásával beszüntette, mert vádlottak ellen a tennükre rótt cselekmény elkövetése be nem igazolható és mert a vádló: P. rtos Zsigmond várdombi plébános és a decsi kath. fők-egyház lelkésze vajdától maga is elállott.

Templom-építés és szepítés. A szezsárdi belvárosi r. k. templom renoválási munkálatai végleg befejeztettek. Különösen szép a templom előtti kölépcsőzet, mely egészen unjonan készült. — Az agárdi új templom közműves, lakatos és üveges munkálatai már készek; hátra van még a belső felszerelés, a harangok és a templomi óra feltevése. — Lyeoum-templomunk és a lyeumi épület külső renoválása is erősen halad előre. Bizony, nagy szüksége is volt már re az impozáns épületnek.

Névmagyarosítás. Kiskoru Haut Ede németbölvi illetőségű szombathelyi lakos nevét H a r k á n y r a változtatta.

A barcs-pakraci vasút kimutatási adatai az 1886-ik évről a forgalom fellendüléséről tanakodnak. Bevétele volt 320,546 frt 23 kr., mely összegből a teherszálltmányra 241.434 frt esik; k i a d á s 212 ezer 241 frt 48 kr. s így a többlet 108.304 frt 75 kr., a deli vasut szerződéséről illetményével együtt pedig, mi 191.695 frt 25 krra rug, 300.000 forint.

Harkányban a fűrdő vendégek száma mai napig (jul. 20.) 1189, az átutazó vendégek száma pedig 3006.

„A magyarországi nyomdászok és betűöntők egylete.” Bizonyára nem lesz érdektelen dolog olvasónk előtt, ha nyomdászainkról, legműveltebb munkásaink-ról egyet-mást felemlítünk, különösen most, midőn újból nagymérvben antak tanulejték felvilágosodottságunk. Ugyanis paratlan jöteknöcsüvagy egyleteiket Budapest központtal országosították és pedig akkép, hogy a vidéki egyletek meghagytak előbbi szervezetükben és csak pénzkészleteiket kellett az országos egylet alapjához (a mi körülbelül meghaladja a 100—170 ezer frtot) csatolniuk. Az eszmét a debreceni nyomdászok egylete pendítette meg, kik már csatlakoztak is ahhoz. A pozsonyi, a vidéki egyletek legvagyonosabbja ingadozik belépni az országos egylet köteikébe, okul adván azt, hogy az annak alapszabályában meghatározott heti illeték (60 kr.) igen magas s hogy azt a vidéki nyomdászok nehez anyagi körülményeiknél fogva el nem viselhetik. Bármily igazuk legyen is a pozsonyi nyomdászoknak, még s m marad más hátra, mint a feltétlen és általános csatlakozás, mert különben az eddig fennálló kölcsönöség is megvonatik a nem csatlakozó vidéki egyletektől az országos egylet által. A pécsi nyomdászok egylete is, mely a pár év előtt megindított országosítás kerestülvetéle iránti mozgalomnak egyik számot tevő tényezője volt, legközelebb fog rendkívüli ülést tartani, melynek egyedül tárgyat az orsz. egylethez való csatlakozás és ugyancsak e tárgyban a fővárosban jövő hó második felében tartandó IV. országos nyomdászgyűlésre esetleg küldendő képviselő megválasztása fogja képezni. — A fentebb mondott „paratlan” szót annyiban értjük a legtekélyesebb értelemben, hogy a nyomdászok egylete segélyez: betegség, haláleset, munkanélküliség, átutazás és, a mi a legfőbb: rokkantság esetében, valamint özvegyeket és árvaakat is és ezenkívül önképző osztálytálat bir. Mindezen segélyösszegek oly magasak (betegség esetében hetenként a nőtlen 7, a nős tag 8 forintot késszpenben, ingyen orvost és gyógyszer kap, rokkantság esetében pedig heti 5 frtot élvez, halála után pedig özvegye és árvai nyernek alapszabálybiztosítási segélyt) — mondjuk: méltányosok, hogy tökéletesen arányban állanak a magas heti befizetésekkel. — A mit a nyomdászok most alkottak, minden művelt ember elismerésére érdemes.

Megbírsgolt paraszok. Akik a köznéppel érintkeznek, egy sajátságos átalakulást vehetnek észre a magyar parasz jellemében s ez az, hogy megtanult fizetni. Megfizeti az adóját, ami bizony nem épen szükien van kivétel, azonkívül fizeti a jegyzőt, papot, tanítót, ügyvédet, doktort, sőt annyira hozzá szokott már, hogy mindenért kell fizetni, hogy midőn papjához megy valamely ügyben tanácsot kérni, attól is megkérdezi, hogy „mivel tartozom”. Fizet tehát az isten-adta, mint a köles, de hogy milyen szívesen? minék eseteljük hosszabbban. De ha van, mit népünk nem szívesen fizet meg s ha lehet, ki is buvík alóla, az a vadászati és fegyveradó. Furcsa is az, hogy valakitől pénzt követelnek azért, mert puskája van s hogy azért is fizessen, ha a saját földjén pár tepsifülest akar lőni. Igy okoskodott 5 német-urugi polgártárs is és nagy bölcsen nem jelentektek fegyveradóra. De addig jár a korszak a kutra, míg el nem török és a mi 5 emberünk is addig lesi-puskásokodott, míg feljelentették őket. Mikor aztán embe-reink látták, hogy baj lesz, mentek a bírósághoz, hogy ime ök önként lefizetik a fegyveradót, de minthogy — annak idején — nem voltak felvére, a bírő nem fogadhatta el tőlök a pénzt s így történt, hogy a vizsgálatra kiment esendőrök a fegyvertartásra jogosult-lanoktól a puskákat elkobozták s az 5 vitéz 10—10 frtban elmarasztaltottak. Románkodtak, folyamodtak, — elutasították; felfolyamodtak, — mind hasztalan a törvény; törvény; a bíróságot nem mossa le még a jégeső sem.

A szárazság és forróság kezdi áldozatait szedni Nagy-Csányban és vidékén. A száraz marhá-k hullanak. Naponként 5—6 betegedés fordul elő s eddig már 6—7 drb veszett el s ha egy jó átható eső mostanában nem lesz, mely a méhetlen porral borított legelőt megtisztogatná, van rá kilátásunk, hogy a baj még növekedni is fog. Sarjút aligha kaszálunk. Kukorica, főképe a homokos talaju vidéken, szintén csak a szárával fog fizetni.

Dühöd kutyá Okoragot. A múlt hét egyik napján veszett kutyá lakogatta meg Okorágot. Nap-pal jött s épen olyankor, midőn a lakosság munka-bíró része egy szálág a mezőn időzött. Először be-futott egy bogtár mesterember konyhájába, a hol a gazda 12 éves leánya öröködött csecsemő testvére felett. A leány az idegen és szóra nem hajtó kutyát látva, rosszat sejtett és kiszaladt. Nagy szerencse, hogy a tekuőbe kötözött s földre helyezett csecsemő csendesen aludt és sírásával nem vonta magára a dühöd állat figyelmét. A kutyá csakhamar távozott, de már a szomszédos család 3 éves fia gyermekét, a ki a ház előtt a porban játszadozott, karján meg-marta és erősen megsebesítette. A közben a kocsma nehány ivoja, majd a falu csöze üldözöbe vették a kutyát. Miután egy hídön átkergettek s egy előkerít-tett puská két izben is csutortokot mondott, a kutyá hirtelen megfordult s egyenesen üldözönek tartott. Hanem a különben is markos és bátor csöze meg-emberelte magát s eltérve maga mellől védtelen társait, a hid középre állott s gúrosós botjával egye-dül várta be veszedelmes ellenfelet. Egy jól kiszámi-tott iszonyú ütessel sikerült egy lesújtania, hogy az többé föl nem kelt. A szerencsétlen szülök kétségbe esését festeni meg sem kísérlem.

Érdekes irodalmi hír. „Érdekes Könyvtár” címmel, a fővárosban egy figyelemre érdemlő irodalmi vállalat indult meg, melynek első kötete Kleist Hen-riknek, Schiller mellett a legnagyobb német dráma-írónak, Heilbronn Katica című kiváló szépségű szin-művét tartalmazza, Reviczky Gyula hírneves költőnk remek fordításában és melynek megjelenését annak idejében jeleztük is. Mint lapunknak a fővárosból írják, az „Érdekes Könyvtár” második kötete, mely Chamisso „Schleimil Péter csodatos története” című világhírű művét közli Kormos Alfred kitünő fordí-tásában, már sajtó alatt van és e napokban jelenik meg. Minden egyes kötethez a fordítók terjedelmes és szakszerű bevezetést írtak, mely körülmény nagy-ban emeli az „Érdekes Könyvtár” irodalmi becset. Az „Érdekes Könyvtár” harmadik kötete Schalle „Säkkingen trombitás” című elismert költő becsü-művét fogja tartalmazni Luby Sándor, a „Pesti Hir-lap” belmunkatársának, sikerült fordításában, szintén a költő életrajzával ellátva. Az „Érdekes Könyvtár” minden egyes kötetének 50 kr. az ára, még pedig tekintet nélkül a vastagságra, ugy, hogy a nagyobb terjedelmű művek is ily csekély áron lesznek meg-terezhetők. Megrendeléseket elfogad ifj. Nagel Ottó könyvkereskedése Budapesten a nemzeti színház ber-házában és az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatala Budapesten Révay-utca 8. sz. és minden könyvtár.

A radaini gyogyforras. A radaini savanyvizet már négyezer vizsgálatot meg vizsgálta s az ebből eljárások helyességéhez annál kevésbé férhet kétség, mert a hivatalos elemzést a kormányhatóság utasítá-sa folytán a híres vegyész: Mittlerger tanár ejtette meg és pedig olyan vizez, mely hivatalos ellenörzés alatt töltötlet palackba és pecsételrelett le. Azonban a különböző elemzések eredményei is teljesen egybe-bangzóak. A legújabbban, 1885-ben történt, a viz szén-savtartalmára vonatkozó vegyelemzés alkalmával a stájer ásványvizek pontos elemzéséről érdemesen is-mert gráci tanár: Reibenschuh A. dr által sokkal nagyobb rész szén-sav fedezetet fel benne, mint az előbbi vizsgálatoknál, de ezen kedvező eredmény csak az új, a víz és lég közti egyesítést teljesen kizáró töltési módjának köszönhető. Miután a forrás, mint gyogyviz főképen csak ivásra alkalmazható, könnyebb tájékozás céljából felsoroljuk azon betegségeket, me-lyekben a radaini víz jótékony hatása már bebizo-sított és pedig: emesztési zavar (Dispepsie), idült gyomorhurut és gyomorfekély, sárgaság (Icterus), máj vérbősége, lépárganat, epekö, aranyér, légzés, szervek idült hurutja, hókúrut, gümös tüdőszorvadási tüdőotakár, ivarszervek idült hurutja, görvély, mirigy-daganat, golyva, bright-kór, különösen pedig húgykö-betegség, csúsz és köszvény, tehetetlenség és más idegbajokban. — Fűrdők: Az ivási gyogyomd hatásaának előmozdítására, különösen a női betegségek tekintetéből egy kényelmesen berendezett fürdőház van építve, melyben a három különböző forrásból tetszés szerinti meleg fűrdők kaphatók. Egy állandó, gyakorlati fürdőorvos szakszerű és lelkiismeretes működését szakadatlanul a t. fürdővendégek jólété-nek szenteli. Ezen kívül szórakozásokról is van gon-doskodva. U. m.: társas kirándulások, zene, számos magyar és német napi- és heti lapok, szépirodalmi könyvtár, billiard, csolnakázások stb. által. A kony-hából és pincéből való szolgáltatás a dívtal igények-nek megfelelően, az ételek elkészítése betegek részére orvosi utasítások mellett eszközöltetik.

Rudolf tronörökös ó cs. és kir. Fensége a kiviteli czirkék bécsi mintatárlat u a hírneves kron-

dorfi savanyvizet a következő szavakkal tüntette ki: „Ez az a jó krondorfi. — ritkán hiányzik a sztalunkon”. Ezen magas helyről eredő elismerés által minden kétséget felélti me-gerősítést nyer világhírű sztaludók azon nézete, hogy a krondorfi savanyvizet nemcsak monarchi-ánkban, de a föld egész kerekéségén párja nincs.

„Azienda” osztrák-francia élet- és járadék-biztosító társulat. E társulat V. rendes közgyűlése f. hó. 8-ikán tartatott Czartoryski Constantin herceg elnökléte alatt. A Klang J. igazgató által tett zár-számadási jelentés szerint az üzlet fejlődése a múlt évben öröndetesen előrehaladt. — Új biztosítások 5,180,866 frt értékben felül tétettek és az összes biztosítások az év végén 37,565,600 frtra rugtak. Az új kötések között nincs sem társulási, sem ellen-biztosítás, kivétel nélkül halálzási és túlélési bizto-sítások voltak azok. A praemium-bevételek (828,991 frt 52 kr) a múlt évhez képest 35,740 frttal emel-kedtek. Az összes bevételek (4,021,223 frt 03 kr) 74,908 frttal emelkedtek. A kifizetések biztosítások-ét igen jelentékeny összeget: 1,174,841 frtot vettek igénybe. A praemium-tartalékok (3,915,954 frt 76 kr) 171,515 frt 77 krrel emelkedtek. A társulat összes fedezet-alapja 9,322,021 frt. A közgyűlés 5% oszta-lék adását határozta el.

Törvényeszkí csanakok.

Felebbviteli ügyek.

Előadott július 13-én Angyal Pál kir. tszékí bírő által: Frankenstein Andrásné ellen becsületsértés vétsége miatt. — Gergits István ellen könnyű testi sértés miatt. — Katonovits István és társai ellen becsületsértés miatt. — Preisz Kristóf ellen becsületsértés miatt. — Newirth János ellen becsületsértés miatt. — Nagy György és társai ellen ve-zélyes fenyegetés, becsületsértés és k. testi sértés vétsége miatt. — Neusiedler József ellen könnyű testi sértés miatt. — o. v. Adler Józsefné ellen becsületsértés miatt. — Ritzl Antal és társai ellen könnyű testi sértés miatt. — Pa ai Józsefné ellen becsületsértés miatt. — Lakatos István ellen könnyű testi sértés miatt. — Biró József ellen becsületsértés miatt. — Labitz Jakab ellen becsületsértés miatt. — Vámos Károly ellen rágalomzás miatt Bek György és neje ellen becsületsértés miatt. — Pintér József és társai könnyű testi sértés miatt. — Siller Adám ellen könnyű testi sértés miatt. — Kiszer Henrik és társai ellen súlyos testi sértés miatt. — Herke István ellen becsületsértés miatt. — Spengler József ellen könnyű testi sértés miatt. — Denisch Bernat ellen k. testi sértés miatt. — Bene Ferenc ellen könnyű testi sértés miatt. — Heizer Imre ellen becsületsértés miatt. — Erös József ellen könnyű testi sértés miatt. — Kis Györgyné ellen becsületsértés miatt. — Bik-zeki István ellen könnyű testi sértés miatt. — Jéits (Luszkalm) Stipo ellen becsületsértés miatt. — Hengl Györgyné ellen becsületsértés miatt. — Volek Gáspár ellen könnyű testi sértés miatt. — öv. Ver Andrásné

ellen könnyű testi sértés miatt: — In Keller Péterné és Áras ellen becsületsértés miatt.

Polgári ügyek.

Előadott július 14-én Pille Antal tszékí bírő által: Matanov Joo és Matanov Stipo Mathievis Pila, Mátó s Pávó elleni perök ingatlan birtokba bocsajtása és haszon megtré-tése iránt. — Csónka György, Kovács György és társai P. p. Kis Pál és neje Pap Teréz elleni perök érde ca legelő ille-tmény átadása iránt. — Peti Eszter Peti Éva gyam eleni pere 1904 frt örökség kifizetése iránt. — öv. Dittrich Lörinc és neje szül. Payer Margit elleni pere életjáradék kiszolgál-tatása iránt. — Püspökmárai illetőségű Boda Jakabné szül. Prell Anna elmeáborodottságban szenvedő nő gondnokság alá helyezési ügye.

Büntető ügyek.

Julius 18-án: Koszter Gáspár ellen csalás miatt. Julius 20-án: Kis Lajos ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt. — Stojakovits Cvetkó és társa ellen lopás büntette miatt. Julius 23-án: Rikker György ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt. — Kis István és társai ellen súlyos testi sértés miatt.

A pécsi sertéshizlalo részvény-társaság heti tudósítása.

Állomány: 616 darab kövér, — 778 darab félkövér — 650 darab sovány, — 783 darab südő. Az üzlet változó. — Árak szilárdak. Kövér válogott 45—47 krig, — félkövér 44—46 krig kilgint, 45 krig. életsny leszámítással, — sovány sertés — krig, szűk 35—4. krig kilogrammonkint elősúlyban. Új kukorica ára 6 frt 20 kr. Arpa 6 frt 75 kr. mm-kint Örlési díj 50 kr. mm.

A bari sertéshizlalo részvény-társaság heti tudósítása.

Állomány: 7614 darab sertés, — Ebből leölésre érett 300 darab sertés. Takarmány árak: Tengeri dara 100 kg. 63frt 70 kr. — Arpadara 100 kg. 7 frt 20 kr. — Tengeri (szemben) 100 kg. 6 frt — kr. — Arpa (szemben) 100 kg. 6 frt 50 kr. a hizá-lóban, minden költséget beszámítva.

Gabona-árjegyzék

a Pécsen 1887. évi július 16-án tartott betivásárról.

100 kilogramm jó	középszerű	legalábbvaló
Buza 8 frt 20 kr.	8 frt — kr.	7 frt 80 kr.
Kétszeres 6 — 50	6 — 0	6 — 30
Rozs 6 — 30	5 — 20	5 — 10
Arpa 5 — 50	5 — 40	5 — 20
Zab 6 — 50	5 — 30	5 — 20
Kukorica 6 — 20	6 — 10	6 — —
Hajdina — — —	— — —	— — —

Méter mázsán: Széna 2 frt 60 kr. — Szalma 2 frt 20 kr.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: FEILER MIHALY.

HIRDETÉSEK

Fekete szatin merveilleux (egész selyem) méterenkint 1 frt 15 krtól 6 frt 45 krig (16 különböző minőségben) egészben és darabokban vá-mentesou házhoz szállít HENNEBERG G (es. kir. advari szállító) selyemgyár-aktára Zürichben. Minták kívánatra. — Levelék 10 krajcárba kerülnek

Nagy dalestély ma, szombaton és holnap vasárnap Neusiedler sörcsarnokában. Szinre kerülnek a legújabb couplék, dalok, vig magán-jelenetek és bohózatok. Kezdeté 8 óraker. Szabad bemenet. Számos látogatást kér az igazgatóság.

Olesó pénzkölcsönt kap minden önálló egyén, u. m. ipa-ros, kereskedő, hivatalnok, ka-tonatiszt stb. nők is, ha rendes tár-sadalmi állással bírnak, 50 frtől 300 frtig személyes hitelre, azon fölül betáblázásra, heti vagy havi törles-zéssel 6%-ra. Bővebb felvilágosítást ad HONIG JAKAB, a „Magyar Hitel és Takarék-szövetkezet” főügyo-ke. Pécsen, dr. Loewy-féle ház 3. sz. irodában.

NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG. Alapított 1845-ben s tisztán kölcsönössegben alapul. 1886. január 1-én az aktívák 346 millió frankra rugtak. Felozható nyereségtől 36.6 1.632 frank. A tőke letétek jövedelme 17% millió frank, ami az aktívák 5 1/2%, és a tartalék 6 1/2% át teszi. Fennállása óta, 1886. január 1-ig a társaság kifizetett: Esedékes biztosításokért 228,008,972 frankot. Nyereségekért s visszatérőért 233,687,454 „ Az aktívák többlete a passzívák felett 1885-ben 14 millió frankkal szaporodott. Az 1885-ben újonnan felvett biztosítások 355 millió frankra emelkednek. A társaság Európa fővárosaiban, egygy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában főkokat állított fel. Miután tisztán kölcsönössegben alapul és miután nincsenek részvényesei, a tőke és nyereségy a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad. Referenciák Magyarországon: A magyar általános hitelbank. Magyar kereskedelmi bank. Magyar penzváltó s leszámitoló bank. Strasser és König Budapesten. Deutsch Ignac és fia. Közelebbi felvilágosítást ad a „NEW-YORK” életbiztosító-társaság igazgatósága 1570 Budapest, Nádor-utca 9.

TRAUB B. és TÁRSA Pécsett kaphatók: Könyv, papír- és zenemű-kereskedésben. Pécsett kaphatók: Magyar klasszikusok új kiadásai. Kötészet minden munkát 1 frtől 30 kr. Hazai és külföldi folyóiratok, divatlapok és szakmunkák nagy raklára. Mindenféle kö- és könyvnyomdai munkák gyorsan, olcsón és csinosan elkészítetnek.

1887-ik évi fris töltésű ásványviz kostreinitzi kiraly forrásból **ROHITSCH** mellett, mely rendkívüli szén-sav tartalmánál (53 részletről több) és kellemes ízénél fogva, borral és gyümölcs szörppel keverve, a legkitünőbb és legegészsége-ebb ital. Kapható Pécsen: Blauhorn Izidor, Eizer Janos, Frankfurter Albert, Gyimothy Gyula, Herger Jozsef, Spitzer Adam és Zsivanovits Karoly kereskedésében. Pécshánytelepen: Bayer Ferenc kereskedésében. A kut-igazgatóság. **Hirdetések** felvetetnek előnyös áron a kiadóhivatalban.

Szopiana-Szájszesz hatása: 1. Szopiana-szájszesz a szőlő- és ortofogók (olvas vagy mállogok, dobányos vagy barna) más okból eredő minden bűzét nyomtalanul eltávolítja. 2. Erősíti a pernyáit fogmosás s a fogak, az utóbbiak visszaadja természetesen fehér színüket, megóvja a fogok képződését, védi a fogak zomanczát és a foglajás ellen. 3. A száj- és orrnyereg mindennemű súlyos (skor-butikus) bűzű bűzét, idült és prosztja a foglajás és edzi a nyakbűzűt. 4. A már idetű foglajást eltávolítja, ha a fog fog bűzűt csip, vizrel nem elégtételt száj-szájszel megmosdították. 5. Diphtéria és más torokbajoknál igen sikeres gyogyszert. Ára kicsinyben 1 üvegnek: 1 forint 05 krajczér 0. 6. Raklák: Szopiana-szájszesz Pécsen, Török Jozsef gyógyszerésznél Pécsen, és minden nagyobb vevőkikégyeztetésnél. — Bíró János gyógyszerész úrnál Kolozsváron. **Dr. Schulhof Adolf urnal Pécsen.** Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől elomutathatók.

Kotzó Pál Budapest, üllői-út 18. ajánlja legúj: bb kitünő szerkesztű és szilárd anyagból készült gépeit. Különös figyelemre méltók! **R. GARRETT & SON Compound gőzmoz-gonyai** 4% tüzelőanyag takarítással. **R. GARRETT & SON** kitünő mozgonyai könnyen hozzáférhető, ki-váló szilárd, tartányok nélkül hajított fedélű tűz-szekrényvel. Legjobb és legújabb szerkezet, szilárd anyag tartóság és egy évi jótállás. Különös figyelemre méltók! **R. GARRETT & SON világhírű cséplői,** szab. 4-szer fordítható acél dobsínekkel Többet és jobban dolgozni egy gyártmány sem képes. **Járgánycséplői** tisztítószerekkel és a nélkül kapcsolatban Kotzó-féle szabadalmazott harangjárgányokkal stb. stb. **Olcsó árak. — Kezvező fizetési feltételek.**

A gazdasági gépek körül foglalkozó munkások épségének megóvása tárgyában hozott m. kir. belügyminiszteri rendelet szerint összeállított **sebkötőszereket.** Ajánlja 1 faszekrényenként gőzcséplőgö-hez a 7 frt 50 kr. bementesítve magyar-német használati 1 dobozonként kéz- vagy jargány-cseplőgö-hez a 3.50 utánvétel utatissal mellett. 3-tól felfelé szamu egyszeri megrendeléseknél 10%-nyi arengedménnyel; úgyszintén a különféle gyümölcs konyhai készitűen ekhez az u. n. **befőzött gyümölcs conserváló liqueurt,** mely evék hosszak fertőzi és zamataikat neveli. — könnyen kezelhető és ártalmatlan. 1 üveg ára 1 frt 10 kr, elegendő 80—100 pohár (üveg) hoz. Kapható: **Koritsánszky Dénes** gyógyszerésznél Kőlesden.

Chamberland-Pasteur-féle víz-szűrő! A n. é. közönségnek szives tudomására hozom, miszerint szóda-víz-gyárában egy nagyobb minőségű **Chamberland-Pasteur-féle szűrőkészüléket** állittattam fel, mely által a szóda-víz előállítására szükséget viz mindig tökéletesen tiszta bakteria és mikroba-mentes, úgy, hogy az ezen módszer szerint készített szóda-víz még bármiféle járgányok idejében is mint legjobb és legégészsége-ebb ital borral, vagy a nélkül a legjobban ajánlható, mindennemű ásványvizet felülmúl nemcsak mert azok felette drágák, de nem is valószínűkéi gyomrának, miután sokan nem bírják élvezni. Kapható az eddigi jutányos áron, valódi minőségben azonban csak azon üzletekben, a hol hirdetési táblám ki vannak függesztve. **Orvosi vélemény:** Ngs Fodor Jozsef tanár úr, a bpesti egészségügy intézet igazgatója e fölő a következőket írja az 1885. május 4-én kelt levelében: „Az új Chamberland-Pasteur-féle szűrőkészülékben 6 heten át szűnet nélkül folyt a vízvezeték vize s ismételt vizsgálatom alapján megelégedéssel irhatom, hogy ezen idő alatt bakteria a szűrőn egyáltalában nem jutott keresztül, noha vízvezeteki vizünkben az idő szerint legalább 100,000—120,000 bakteria tartalmaztatik minden liternyi vízben. Sipöcz István, gyógyszerész.

Vasváry György

szerszám- és vaskereskedése
PÉCSETT,

ajánlja raktárát

lakatos áruk, takaréktűzhelyek, vaskályhák és általában sokféle gazdasági, ipari és házi vas-szerszámok jó minőségben és versenyképes árban.

HOFFMANN KÁROLY

asztalos-műhelye és butor-raktára
PÉCSETT, Ó-POSTA-UTCA 12. SZ.

Mindenféle (saját gyártmányu) poltturozott, fényezett és konyha-butorok, szőnyeges és vas-butorok, tükrök és ablak függöny-tartók, Thonet-féle hajlított faju nád vagy fa-ülőkéji székek eladása.

Teljes stilszerű butorzatok, mindenféle asztalos munkák és javítások elvállaltatnak. Butor-csomagolás és szállítás minden irányban.

Árjegyzékek ingyen kaphatók.

Értesítés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Pécsét, Király utca 2. sz. a. házban (előbb Weber- jelenleg Heindlhoffer-féle ház emeletében) ügyvédi irodát nyitottam. Pécsét, 1887. július 8.

Dr. Nick Alajos, ügyvéd.

A GLEICHENBERGI JÁNOS-FORRÁS

hadihajóin

nagymennyiségű izletes kettős szénsavas natront, azonban aránylag kevés konyhaótt, de annál több vasat tartalmaz és a világ leghíresebb auctoritási nyilatkozatainak szerint chronicus gégehurut, chronicus légcsőhurut, chronicus tüdőlob- és a légutak katarrhusainál, vegre a mellhártyalob után hátramarradt mellrbeli izzadmányoknál, ha egyszeresmind a vasnak erősítő és vérképző hatása reaktáltatik, a legjobb eredménnyel használtatik. Különös alkalmazást nyer a fővény és hűgkőnél Szensav és szóda gazdag tartalmánál fogva nagyon alkalmas borral, vagy gyümölcs-szóppal vegyítve kellemes pezsgő üdítő italok készítéséhez, ugyisint tisztasága s rendkívüli olcsósága folytán legjobban ajánlható. Mindenkor friss töltésben kapható a magyarországi főraktárban:

Schleinz Károly és Társainál
Budapest, VIII. kerület, Stáció-utca 47.

Városi üzlet: V., Harnóczad-utca 4, hol megrendelések a házhoz-szállítás végett elfogadhatnak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Erejből az egyenlítőn alatti átmenetelenél nem vesztett.

Ifjabb Brandl Antal

Sopronban ajánlja minden mezei gazdának Brandl A. féle mag-pác-át.

Ez a legjobb és legbiztosabb szer egy a búzán és árpan előforduló üszög, mint a rozsdá ellen is és kellő használat esetében — mi minden csomagon megolvasható, teljes biztosítékot nyújt a sikerre.

Kapható Ausztriának és Magyarországnak legtöbb fűszerkereskedésében.

Főraktár Sopronban, ifjabb Brandl Antalnál, Grabenrunde 29.

Egy csomag ára 25 kr.; nagyobb megrendéseknél megfelelő árcsökkentés.

RADAINI SAVANYUVIZ

Európának legdúsabb natrium-litium ásványvize.

(Szétküldetett 1885-ben 775.000, 1886-ban egy millió liter.)

Gyógyhatása: Légzési-, emésztési- és húgyszervezetek bántalmaiban. Különleges indikáció: hólyagbetegségben és köszvényben — szénsavas litium, mely oly nagy mértékben eddig ismert egyetlen ásványvízben sem találtatott.

Étrend: Borral, gyümölcsnedvvel, cukorral vegyítve legüditőbb, élénken felhabzó italt képez s egyszersmind legelőkelőbb óvszer ragályos betegségek ellen — kötött és felfűtött szensav, melynek következtében kinyitott ávgekben is napokon át megtartja erejét.

Üvegalkok: 1 1/2, 1/4 és 1/8 literes közönséges savanyúvíz-üvegek. — 1 1/2, 1 és 1/8 literes eredeti alakú palackokban. — Az eredeti alakok legmentesebb töltésűek töltésük sokkal szensavdúsabbak és gyógycelemek mindinkább ajánlhatók. — A víz eredetiségének felismerése céljából minden dugó felületére felkötve alabban RADAINI név van beégetve.

A radaini fürdőidény tart májustól szeptember hó végéig.

Szép lakások, kütinő étkezdé, olcsó árak.

Bővebb iratokkal és bármely felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál az igazgatóság.

Kizárólagos képviselő: **Visnya Sándor** közvetítő cégnél.

Kapható Pécsét: Eizer János kereskedő, Weiller N. János borkereskedő és Spitzer Ádám kereskedő cégeknek, valamint minden nevezetesebb kereskedésben és vendéglőben.

En Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam feltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajbort, uraknál elősegíti egy teljes erős szálkövetést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megőrvi korai öszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 60 kr., 1 frt, 2 frt. — Postával küldés napoként a pénz előleges bektüdése vagy postautánvétellel az egész világba.

CSILLAG ÉS TÁRSA,
Budapest, Király-utca 26.
1769

Lingel Károly

1. magyar budapesti gőzkeretező, vajúló (Fraise), esztergályos és asztalos-áru gyára BUDAPESTEN, VII. hossz. Rózsa-utca 4. és 5. sz.

mely a kor igényeinek megfelelőleg kitértően van felszerelve, ajánlja minden e szakba vágó gyártmányait, u. m.:

Szamos helyen kitértettett

Ajtó-, ablak-, párkány- és keretlécek, oszloptők és talapzatok konzolok és tartók, mindentéle vajúatok és toronyminták szerint. Szalag és másoló fűrészkivágatok számtalan mintaszerint.

Továbbá mindennemű asztalos-kellékek:

Toilette és varróasztal oszlopok, épügy konzol-ebédlő és szalonasztalokhoz, ágy-, szekrény-, asztal-, szék-, fauteuil- és sophalabák és oszlopok.

Vázák különféle tárgyakhoz. Tea-tálca, pipa, dohány- és szivar tartók, virág-, ruha- és esernyőtartók, kottakocsik, carnischok, kályha-ellenékek, varró- és virágasztalok, kák diófából, feketén fényezett, nickel gombokkal.

Paraszt-székek, ülőke irodai és iskolai célokra, etágerek és festési állványok. Továbbá **építészeti és dekorációs részletek.**

Egyáltalán minden e szakba vágó munkák kivétel nélkül pontosan és gyorsan eszközölte. — Gazdagon illusztrált árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. 1770.

„AZIENDA“, osztrák-francia élet- és járadék-biztosító-társaság.

Vagyon. Vagyon-mérleg.

	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt
1. Pénztári készlet Bécsben és a közönségi pénztárban Triestben	44.577	16					
2. A társulat ingatlanai	3.622.573	76					
3. Értékpapírok	2.463.083	27					
4. Váltak a társaságban	16.685	33					
5. Mar. köv. az „Azienda assicuratrice“ részvényesin	883.907	24					
6. Követelések a jelzálog-kölcsönzésekkel	143.397	—					
7. A társulat költségeire adott kölcsönök	129.000	63					
8. A társulat költségeire adott kölcsönök	600.440	18					
9. Idősz. ert. a szerzett életf. és a megv. tőkéknek	29.395	—					
10. Letételek	15.491	17					
11. Ingóságok	46.913	—					
12. „Patra“-vagyon	739.836	81					
13. A hűkök a ügynökök egyenl. s készpénzkészletei	529.630	52					
			9.322.921	98			

Megvizsgáltott és a könyvekkel megegyezők találtott.

BÉCS, 1887. május 18-án. Boisson E., s. k. Hönlgsvald J., s. k. Durst, s. k. Weinmann L., s. k. Lampelmeyer G., s. k.

„AZIENDA“, osztrák-francia elemi- és baleset-biztosító-társaság.

1886-ik évi vagyon-mérleg.

	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt
1. Ki nem bocsátott 6000 drb részvény 80 arany frt	53.663	88			480.000	—	
2. Pénztári készlet a központban	125.444	52					
3. Pénztári készlet a képviselőségeknek valamint ezek követeléseit a postakarék-pénztáraknál	179.108	40					
4. Állami és értékpapírok	978.671	14					
5. A társaság fekvőségei	1.000	—					
6. Váltak a társaságban	20.949	07					
7. Rendelkezésre álló követelések bankok és postakarék-pénztáraknál	74.196	46					
8. Követelések bizt. intézeteknél, levonva azok követeléseit	198.529	02					
9. Követelések a képviselőségeknek	531.550	21					
10. Kimmelvények a képviselőségeknek	29.290	78					
11. Felzerelési tárgyak	1.014	54					
12. Ekielő leírva	19.276	24					
			2.028.284	54			

Megjegyzés. A következő években esedékessé váló díjkiegészítések állaga 2.941.538 frt 32 kr tesz.

Megvizsgáltott és a könyvekkel megegyezők találtott.

BÉCS, 1886. december 31-én. Boisson E., s. k. Hönlgsvald J., s. k. Weinmann L., s. k. Hartwig Nándor, s. k.

KRONDORFI

savanyúvíz friss töltésben kapható

Simon János cégnél.

RUSTON, PROCTOR ÉS TSA

Budapest, nádor-utca 41. sz.

Ajánlja nagy raktárakat egyaránt: gőzmozgonyokat fa-, szén- és szalmafűtésre. Legújabb gőzseplőgépeket könyvtengely nélkül.

Szeges gőzseplőgépeket 2, 3 és 4 löerejű nagyságban. Jargany cseplőket tisztító készülékkel v. a nélkül. Egyes, kettős és hármas ekéket. Sor- és szoro-vetőgépeket, szénagyűjtőket, rostákat és kukorica-morszókat a legolcsóbb árakon és kedvező feltételekkel. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képvisező: **HABERÉNYI PAL.**

HIRDETMEY.

Az OSZTRÁK-MAGYAR BANK-nak itt újonnan felállított fiókja 1887. évi július hó 11-én fog a király-utca 23. sz. ház első emeletén levő helyiségekben megnyitni és az irodai órák egyelőre reggeli 8 órától délutáni 2 óráig állapítottak meg.

A fiókintézet üzleti köre kiterjed:

- bankképes váltók, értékpapírok és szelvények leszámítolására,
- váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszedésére,
- váltófeladványok bizományi beszerzésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.),
- Pécs és mindkét főintézet, továbbá valamennyi bankfiók között bank-utalványok kiállítására és beváltására,
- alkalmas értékpapírokra való kölcsönzésre,
- esedékessé vált, de 1 évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
- mindennemű értékpapírokhoz való szelvények bizományi beszerzésére, a mennyiben a szelvények átvétele valamely bankintézet helyén eszközölhető,
- értékpapírok és érepenzék bizományi vételére és eladására,
- aranyak vételére és eladására,
- külföldi helyekre szóló utalványok bizományi beszerzésére,
- letételeknek a főintézetekhez való elküldés végett átvételére,
- bankjegyeknek bankjegyekkel való kicserélésére,
- ezüst pénznek bankjegyek iránti egyenértékben [al pari] való eladására — a rendelkezés alatt álló készlethez képest.

Pécsét, 1887. július 4-én.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK
pécsi fiókintézete.

KUNDMACIUNG.

Am 11. Juli 1887. wird das hier neu errichtete Filiale der OESTERREICHISCH-UNGARISCHEN BANK in den im 1. Stockwerke des Hauses Nr. 23 in der Königsgasse befindlichen Lokalitäten eröffnet, und werden die Bureaustunden desselben von 8 Uhr Früh bis 2 Uhr Nachmittags bis auf Weiteres festgesetzt.

Der Geschäftskreis der Filiale wird umfassen:

- Eskomptirung von bankmässigen Wechseln, Effekten und Coupons,
- kommisssionsweises Inkasso von Wechseln, Effekten und Coupons,
- kommisssionsweise Einholung von Accepten, (Behebung der acceptirten Primen),
- Ausstellung und Eiolösung von Bankanweisungen, zwischen Fünfkirchen und den beiden Hauptanstalten, sowie sämtlichen Bankfilialen,
- Belehnung von hiezu geeigneten Werthpapieren,
- Auszahlung von verfallenen, jedoch nicht über ein Jahr fälligen Coupons,
- kommisssionsweise Besorgung v. Coupons-Bogen zu Werthpapieren aller Art, soferne die Behebung der Couponsbogen auf dem Standorte einer Bankanstalt erfolgen kann,
- kommisssionsweisen An- und Verkauf von Effekten und Münze,
- An- und Verkauf von Gold,
- kommisssionsweise Beschaffung von Anweisungen auf Ausländische Plätze,
- Uebernahme von Depositen zur Absendung an die Hauptanstalten,
- Verwechslung von Banknoten gegen Banknoten und
- Verkauf von Silbermünze gegen Banknoten (al pari) nach Zulässigkeit der vorhandenen Mittel.

Fünfkirchen, am 4. Juli 1887.

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK
Filiale Fünfkirchen.